

გაქვეყნებულია
სააგრონომიო
საინჟინერო
საპროექტო
საინფორმაციო
საინვესტიციო
საინჟინერო-კონსტრუქციული
საინჟინერო-გეოდეზიური
საინჟინერო-საინფორმაციო
საინჟინერო-საინფორმაციო-საინვესტიციო
საინჟინერო-საინფორმაციო-საინვესტიციო-საინჟინერო-კონსტრუქციული
საინჟინერო-საინფორმაციო-საინვესტიციო-საინჟინერო-კონსტრუქციული-საინჟინერო-გეოდეზიური

დღეს მოსალოდნელია ნანმოკლე წვიმა ელქვეით, დასავლეთის მიმართულებით ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო და შიდა მთიან რაიონებში - 27-32 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 26 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 758 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია უნაღველი ამინდი.

კონფერენცია - „საქართველო კონტრაფაქციისა და მეკობრეობის წინააღმდეგ“

ბარბან ხოთაბაძე 27 48 93

24 ივლისს ბათუმში, საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის - „საქპატენტის“ და ამერიკის შეერთებული შტატების სავაჭრო დეპარტამენტის კომერციული სამართლის განვითარების პროგრამის ორგანიზებით, რიგით მე-7 საერთაშორისო კონფერენცია - „საქართველო კონტრაფაქციისა და მეკობრეობის წინააღმდეგ“ გაიხსნა კონფერენციაში, „საქპატენტთან“ ერთად, სომხეთის, მოლდოვას, ყირგიზეთის, თურქმენეთის, ყაზახეთის, უზბეკეთის,

ს, ტაჯიკეთის, უზბეკეთის, ესტონეთის, სერბეთის, რუმინეთის და აზერბაიჯანის საპატენტო უწყების წარმომადგენლები მონაწილეობენ. მონაწილეთა შორის არიან ქართველი და უცხოელი პატენტრწმუნებულები, ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის, აშშ-ის საპატენტო და სასაქონლო ნიშნების უწყების, აშშ-ის იუსტიციის დეპარტამენტის, ევროკავშირის ინტელექტუალური საკუთრების უწყების, ევროპოლის ინტელექტუალური საკუთრების სფეროს დანაშაულთან ბრძოლის კოორდინირებული კოალიციის, მუსიკის

გამომცემელთა საერთაშორისო კონფედერაციის, აღიანსი კონტრაფაქციული სპირტიანი სასმელების წინააღმდეგ და სხვა საერთაშორისო და ადგილობრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

კონფერენცია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ გახსნა და მონაწილეებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა.

მონაწილეებმა განიხილეს ტრანსნაციონალური უკანონო ვაჭრობის ახალი ტენდენციები და ციფრული მეკობრეობის თავიდან აცილების თანამედროვე მეთოდები. ასევე, იმსჯელეს ციფრულ გარემოში საავტორო უფლებების აღსრულების საკითხებსა და სასურსათო პროდუქტების კონტრაფაქციის საფრთხეებზე.

დასკვნითი ღონისძიება ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ დავებზე სასამართლო პრაქტიკას მიეძღვნა.

პრეზიდენტ ბაიდანის სამხედრო მონაგარი 3

ქართული მხატვრები - თურქეთში 4

საქადრამო ფანტაზიური გაიხსნა 4

როგორ შეიძლება მიზნები და როგორ აქვია ფანტაზია რეალურად 5

სკოლა იუბილესთვის ეგზალტა 6

როგორ იზრდება ჩვენი პატარა? 7

ISSN 2720-8702

9 772720 870003

გამოინერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დანებარებით

თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან!» ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

ზოგადი განათლების სისტემის გაუმჯობესების მიზნით

ნაიღი ხმერთვისი 27 48 93

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი გიორგი ამილახვარი მთელი ქვეყნის მასშტაბით აგრძელებს მასწავლებლებთან შეხვედრებს. მინისტრმა მორიგი სამუშაო შეხვედრა ქალაქ ბათუმში, აჭარის რეგიონის სხვადასხვა სკოლის 200-ზე მეტ პედაგოგთან გამართა

მან შეხვედრის მონაწილეებთან ზოგადი განათლების სისტემის გაუმჯობესების კუთხით გადასადგმელი ნაბიჯები განიხილა და მოისმინა მოსაზრებები სკოლებში არსებული გამოწვევებისა და საჭიროებების შესახებ.

გიორგი ამილახვარმა ყურადღება გაამახვილა პროფესიული განვითარების სქემის ირგვლივ არსებულ საკითხებზე. მისი თქმით, მასწავლებელთა კარიერული წინსვლის მხარდასაჭერად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრო აქტიურ რეჟიმში აგრძელებს პედაგოგთა პროფესიული განვითარების სისტემის დახვეწას, რაც, თავის მხრივ, მათ მაქსიმალურ ჩართულობას გულისხმობს.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, მასწავლებლებთან შეხვედრები და მათი მონაწილეობა კონკრეტული

გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რათა სამინისტროს მიერ განხორციელებული თითოეული ინიციატივა მაქსიმალურად ითვალისწინებდეს პედაგოგთა საუკეთესო ინტერესებს.

შეხვედრისას საუბარი, ასევე, შეეხო სასკოლო სახელმძღვანელოების გაუმჯობესებისა და მოსწავლეებზე ორიენტირებული სასწავლო გარემოს განვითარების ხელშეწყობას.

მასწავლებლებთან შეხვედრაში მონაწილეობდნენ აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟაძე და აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მანია ხაჯიშვილი.

გიორგი ამილახვარის გადაწყვეტილებით, ზოგადი განათლების მიმართულებით არსებულ გამოწვევებზე დროული და ეფექტიანი რეაგირების მიზნით, მასწავლებლებთან შეხვედრები მთელი ქვეყნის მასშტაბით აქტიურ რეჟიმში გაგრძელდება.

ასევე, მინისტრის ხელმძღვანელობით, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რექტორთა საბჭო გაიმართა, რომელშიც სახელმწიფო და კერძო უნივერსიტეტების რექტორებმა და წარმომადგენლებმა მიიღეს მონაწილეობა.

საბჭოს განხილვის შედეგად, უნივერსიტეტების ხელმძღვანელებთან შეხვედრებს პერმანენტული ხასიათი ექნება და ის საქართველოს მასშტაბით ყველა ავტორიზებულ საჯარო და კერძო უნივერსიტეტში გაიმართება.

შაბათ-კვირის ქრონიკა

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟაძემ თურქეთის რესპუბლიკაში სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში ბურსას გუბერნატორის იაქუფ ჩანბოლათს შეხვდა. შეხვედრაზე მხარეებმა ქვეყნებს შორის სტრატეგიული, სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის მნიშვნელობაზე ისაუბრეს. გამოითქვა რეგიონებს შორის თანამშრომლობის კიდევ უფრო მეტად გაღრმავების მზაობა, მათ შორის ეკონომიკური და კულტურული მიმართულებებით. თორნიკე რიჟაძემ აღნიშნა, რომ თურქეთის რესპუბლიკასთან, როგორც სტრატეგიულ პარტნიორთან არსებული თანამშრომლობის კიდევ უფრო განვითარება მნიშვნელოვანია როგორც რეგიონის უსაფრთხოებისთვის, ისე სტაბილური და მდგრადი განვითარებისთვის.

სპორტსმენის, გინესის რეკორდსმენისა და მოგზაურის - ჯუმბერ ლეჟავას ავტობიოგრაფიული წიგნის პრეზენტაცია გაიმართა ბათუმში. „მოგზაურის ჩანაწერი“ წიგნის რედაქტორმა გიორგი ჭანტურამ წარადგინა. მოგზაურის ჩანაწერებით შექმნილი ეს წიგნი მისი ცხოვრების სხვადასხვა პერიოდს ასახავს - ბავშვობის წლებიდან დაწყებული მსოფლიოს გარშემო მოგზაურობის ისტორიების ჩათვლით. ჯუმბერ ლეჟავამ 54 წლის ასაკში დაიწყო ველისიბედით მოგზაურობა და 3 ათას 333 დღის განმავლობაში 238 ქვეყანა და დამოუკიდებელი ტერიტორია მოაიარა. ამ პერიოდში ის დღიურს აწარმოებდა და ოჯახის არქივში შევიდა ათასგვრიანი ხელნაწერები დარჩა, ასევე 300 საათზე მეტი ვიდეოჩანაწერი, რაზე დაყრდნობითაც დოკუმენტური ფილმი მომზადდა სახელწოდებით „გელისიბედით მოგზაურობა“.

ცნობილი და უცნობი ამბები ქართული თეატრის ისტორიიდან ამჯერად, ბათუმელმა მკვლევარმა ნახა. თეატრმცოდნე ნიკოლოზ წულუკიძე კოლეგებთან, მსახიობებთან და ხელოვანების გუნდთან ერთად წარსადა მკვლევარის წინაშე და სცენაზე ის ისტორიები გააცოცხლა, რომლებიც საზოგადოებისთვის ნაკლებად ცნობილია. ეს არის ქართული თეატრის დარსების პირველი წლები, ქრონოლოგიურად სამეფო კარის თეატრიდან მეოცე საუკუნის პირველი ნახევრის ჩათვლით. რა გზა გაიარა თეატრმა - თავისი ექსპერიმენტული დადგმებით, ალტერნატიული დასებით, კრიტიკოსთა რეცენზიებით და ტრაგიკული ისტორიებით - ჯამში ასამდე ისტორია პროექტის ავტორებმა ერთ წარმოდგენად შეკრეს და მუსიკით, ქორეოგრაფიით, იმ პერიოდის სასცენო კოსტუმებითაც კი სცენაზე გააცოცხლეს. „ქართული თეატრის ამბავი, ანუ“... მკვლევარის ბათუმის შემდეგ ქუთაისში ელოდება.

ბათუმში მსოფლიო რეკორდი დამყარდა. ორმა სპორტსმენმა - ბაგრატ ჟღენტმა და ჭაბუკა ჭილაძემ 15 ვაგონი, ჯამში 375 ტონა და 700 კგ ბეჭებზე 2 მეტრზე გაწიეს. ამით ბაგრატ ჟღენტმა საკუთარი რეკორდი, 10 ვაგონი, გააუმჯობესა. ჭაბუკა ჭილაძისთვის კი ეს პირველი რეკორდი. ტექნიკური ხარვეზის გამო სპორტსმენებმა პირველ ცდაზე ვაგონები ვერ დაძირეს, ბაგირი გაწყდა. მეორე მცდელობისას კი მიუხედავად ტრავმისა, მოახერხეს და რეკორდი დაამყარეს. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს უძლიერეს მამაკაცთა ნაკრები 21 და 22 ივლისს უძლიერეს მამაკაცთა შორის ევროპის ჩემპიონატის გამარჯვებულნიცაა.

მომავლად ნაირა ფუტკარაძე

ხილავი შენობა

ცოტნე ცაგარე 27 48 94

ამ ეტაპზე სოფელ დიოკისში, მაჩაქარას მიმართულებით, ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზაზე, ხიდის ბურჯების და სარეგულაციო კედლების მშენებლობა მიმდინარეობს. ლოდი-ძირი-საკამბეროს საავტომობილო გზაზე ხიდის მშენებლობა დასრულდა ეტაპზე. კეთილმოწყობა გზის სავალი ნაწილი. სამუშაოებისთვის თანხები აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ბიუჯეტიდანაა მობილიზებული.

ბურთები - სარეჟისორად

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

შარშან დაბა შუახევში ფეხბურთის სტადიონის მშენებლობა დასრულდა. იგი უკვე მუნიციპალიტეტის მთავარ სპორტულ არენად იქცა

შპს „აჭარის პროექტების მართვის კომპანის“ ხელმძღვანელობა შუახევის სტადიონს განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს. ამჯერადაც, კომპანის დირექტორმა ბაქარ ჩიტაიამ ბათუმის საფეხბურთო სტადიონის ადმინისტრატორ ოთარ ფედიჩინთან ერთად, შუახეველ ნორჩ ფეხბურთელებს საჩუქრად 50 ბურთი გადასცა. სტუმრებმა შუახევის მუნიციპალიტეტის მერ ომარ ტაყიძესთან, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძესა და სხვა ხელმძღვანელებთან ერთად, სტადიონისა და სასპორტო სკოლის ინფრასტრუქტურა დაათვალიერეს.

ბაქარ ჩიტაია და ოთარ ფედიჩინი ქედში იმყოფებოდნენ, სადაც თანამედროვე სტანდარტების სტადიონის საპროექტო სამუშაოები იწყება. მათთან ერთად სამუშაოების მიმდინარეობას გაეცნენ ქედის მუნიციპალიტეტის მერი როლანდ ბერიძე, სხვა ხელმძღვანელები. წინასწარი გათვლებით, ახალი სტადიონის მშენებლობას 30 მილიონ ლარზე მეტი მოხმარდება.

შუახევში ახალი სტადიონი იდეალურ მდგომარეობაშია. იქ მო-

თამაშე ბავშვებს გული გავუხარეთ. წლის ბოლომდე ქედის სტადიონის საპროექტო სამუშაოები დასრულ-

დება. მალე ფურტიოს რაგბის სტადიონის კეთილმოწყობაც დაიწყება, - ვთხოვს ბაქარ ჩიტაიამ.

ექსკურსია-ლაშქრობა - მახუნსეთში

თამაზ მგზავიძე 27 48 94

ქედელი მოსწავლეები საზაფხულო არდადეგებს ორგანიზებულად და მიზნობრივად ატარებენ. სკოლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელები მათ თანადგომას არ აკლებენ. ხშირად ეწყობა მასიური ღონისძიებები, ტურისტული ლაშქრობები. ახლანდელ ქედის მუნიციპალიტეტის მერიის ორგანიზებით მახუნსეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში ახალგაზრდებისთვის ექსკურსია-ლაშქრობა მოეწყობა

მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების 50-მდე მოსწავლე მდინარე აჭარისწყალზე გასაბერი ნაგებობით, ერთმანეთს ჯომარდობაში შეეკიბრა. შემდეგ კარტინგშიც მოსინჯეს ძალები.

ღონისძიების მიზანი იყო შიდა ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა, ახალგაზრდებში ცნობიერების ამაღლება, ბუნების საინტერესო ადგილების მონახულება. ექსკურსია-ლაშქრობა

მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის, ტურიზმის, ახალგაზრდულ სა-

კითხთა და ძველთა დაცვის სამსახურის მიზნობრივი პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა.

პრეზიდენტ ბაიდენის სამხლიანი მონაბარი

ლუაზა ხომბრიკი 593 50 82 69

გლობალურ პოლიტიკაში აშშ რომ მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, საყოველთაოდაა ცნობილი. ამ ქვეყნის მხარდაჭერა განაპირობებს ამ თუ იმ სახელმწიფოს წარმატებას და, ხშირ შემთხვევაში, სუვერენიტეტსაც. ამის დასტურია არა მხოლოდ ბალტიისპირეთის ქვეყნები, არამედ უკრაინაც

აშშ-ის თანადგომა რომ არა, ოფიციალურ კიევის გაუძენლდებოდა რუსეთთან გამკლავება. პოლიტიკური ვითარებისთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანია ამერიკის შეერთებულ შტატებში მოახლოებული საპრეზიდენტო არჩევნები, რომელიც უპირატესად, პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკების მომავალს შეცვლის. ამდენად, ბუნებრივია, ჩნდება კითხვა: ვინ იქნება აშშ-ის მომავალი პრეზიდენტი? ეს კითხვა სულ უფრო ხშირად გაისმის და არცაა გასაკვირი, უკრაინის და საქართველოს მომავალი დიდადაა დამოკიდებული ამერიკის პრეზიდენტობაზე ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა ნატოს გაფართოება და რუსეთის ამბიციების მოთოკვა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებთან მიმართებით. ამდენად, ბუნებრივია საკითხის ასე დასმა - ბაიდენი თუ ტრამპი (ძირით-

ყოველმხრივ ეხმარება უკრაინას აგრესორთან ბრძოლაში, უნდა ითქვას, თავის დროზე რომ დაეწესებინა რუსეთზე მძლავრი ეკონომიკური სანქციები, მსოფლიო უკრაინის ტრაგედიის მომსწრე არ იქნებოდა. ისიც აღსანიშნავია, რომ უკრაინის დამორჩილების გარეშე რუსეთი ახალ იმპერიას ვერ შექმნის, რაც კარ-

ალმდებ. რა თქმა უნდა, ეს, უბრალოდ, სიტყვებია, რუსეთი უკრაინას ვერ ამარცხებს და, მით უმეტეს, დასავლეთს ვერაფერს დააქლებს - რუსეთს საამისო ძალა არ შესწევს. როგორც თავად რუსი ექსპერტები აცხადებენ, აშშ-ის საზღვაო ძალებს შეუძლია, 24 საათში გაანადგუროს რუსეთის საზღვაო

მოკრატებიდან“ (ისე „რესპუბლიკური პარტიიდან“) კრახი განიცადეს არჩევნებში, ვერცერთმა ოლიგურმა პიროვნებამ წარმატებას ვერ მიაღწია ვერც კონგრესის და ვერც გუბერნატორის არჩევნებში, რაც ანალიტიკოსთა თქმით, სახარბიელოა უკრაინისთვის, რადგან „რესპუბლიკელები“ ეწინააღმდე-

ექსპერტები ორ მოსაზრებას გამოთქვამენ: პრორუსული ვერსიით, ბაიდენი სამხრეთ კავკასიას, უკრაინის სანაცვლოდ, რუსეთს შეატოვებს და პოსტსაბჭოთა სივრცეს კრემლის გავლენის სფეროდ აღიარებს. მეორე მოსაზრებით, აშშ კიდევ უფრო მჭიდროდ ითანამშრომლებს საქართველოსთან და ქმედით ნაბიჯებს გადადგამს საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის ასამაღლებლად... ასე თუ ისე, უდავოა, რომ საქართველოს საკითხი კვლავ აქტუალურია აშშ-ის ადმინისტრაციისთვის

თადად მათ შორის წარმართება ბრძოლა, თუ, რა თქმა უნდა, ტრამპი არ დააბრუნებს? კარგად გვახსოვს, რომ ზემოაღნიშნული ლიდერები ერთმანეთს 2020 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებშიც დაუპირისპირდნენ და ტრიუმფალური გამარჯვება ბაიდენმა მოიპოვა. მაშინ ტრამპს დამარცხების აღიარება გაუძენლდა. მისმა მომხრეებმა კაპიტოლიუმის შტურმიც კი განახორციელეს. საბოლოოდ, ტრამპი დამარცხებას შეეგუა. შემდეგ მის წინააღმდეგ გამოძიება დაიწყო და როგორც ამბობენ, საპრეზიდენტო არჩევნებში ტრამპი იმ მოტივით მონაწილეობს, რომ მასზე გამოძიება შეწყდეს. ყოველ შემთხვევაში, ასე ამბობენ იქაური ანალიტიკოსები. ასე თუ ისე, ერთი რამ ცხადია: საპრეზიდენტო არჩევნები ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაძაბული და საინტერესო იქნება. საქართველო ორივე კანდიდატს კარგად იცნობს, თუმცა ამ მხრივ აღსანიშნავია ბაიდენი, რომელმაც (ვიცე-პრეზიდენტის როლში) საქართველოში ყოფნისას ანტიმოსკოვური გზავნილები გაახმოვანა. მას შემდეგ თორმეტი წელი გავიდა, მსოფლიოში მნიშვნელოვანი ამბები მოხდა - რუსეთმა ყირიმის ანექსია მოახდინა და ახლა უკრაინის წინააღმდეგ ფართომასშტაბიან ომს ახორციელებს.

გად გააცნობიერეს დასავლეთში და ამიტომაც, პრაქტიკულად, მთელი მსოფლიო ეხმარება უკრაინას - რუსეთის გამარჯვების შემთხვევაში ხომ მთელ ევროპას შეექმნება სერიოზული პრობლემები. არადა, დღევანდელ მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენები მეტყველებს, რომ ვერცერთი სახელმწიფო გადაწყვეტილებას ცალმხრივად ვერ იღებს, ნებისმიერმა აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს სხვა, დაინტერესებული სახელმწიფოს ინტერესები. რუსეთი ამ მხრივ გამოჩაიკონია. იგი არ ითვალისწინებს პოსტსაბჭოთა ქვეყნების ინტერესებს, თანაც იმის ცდაშია, როგორმე დააზარალოს და ამოგადოს განვითარების კალაპოტიდან. ამის თვალსაჩინო მაგალითია მოლოდინი, უკრაინა და საქართველო... ჯერჯერობით რუსეთის გაკეთილშობილებაზე საუბარი ნაადრევია. არადა, კარგად გვახსოვს, როგორ აკრიტიკებდა ტრამპი ბაიდენს და რუსეთისადმი ლოიალობაში სდებდა ბრალს, თუმცა თავისი პრეზიდენტობის პერიოდში ვერც მან შეძლო რუსეთის ამბიციების მოთოკვა, უფრო პირიქით, დროდადრო პუტინისთვის ქებასაც არ იშურებდა, ახლა ის ხაზგასმით აცხადებს: „მე რომ პრეზიდენტი ვიყო, ამ ომს დავასრულებდი და ამას 24 საათი დასჭირდებოდა. მე კარგად ვიცნობ ზელენსკის, კარგად ვიცნობ პუტინს. შემძლია დავასრულო ის ამ დროში 100 პროცენტით“. სამაგიეროდ, სწორედ ბაიდენის უკრაინისადმი მხარდაჭერამ განაპირობა ამ სახელმწიფოს გადარჩენა. ეს უდავოა. მიუხედავად ბაიდენის და პუტინის ცივილური ურთიერთობისა, ამკარაა, რომ ამ ომს სახელმწიფოს შორის ცივი ომი მძვინვარებს. ეს გამოიხატება, ერთი მხრივ, რუსეთის მიმართ გამკაცრებულ სანქციებში და, მეორე მხრივ, აშშ-ის მტრად გამოცხადებაში რუსი პოლიტიკოსების მხრიდან, ისინი დაუფარავად საუბრობენ, რომ აშშ-ს რუსეთის დაშლა სურს და ამიტომ ადეკვატური ნაბიჯები უნდა გადაიდგას დასავლეთის წინა-

ძალები. გარდა ამისა, ნატო გაფართოვდა სწორედ ბაიდენის პრეზიდენტობის პერიოდში - ფინეთი და შვედეთი ალიანსის წევრები გახლნენ, რაც, ცხადია, აშშ-ის პრინციპული პოზიციის შედეგია. პრაქტიკულად, რუსეთი ალყაშია მოქცეული, რისი წარმოდგენაც ადრე შეუძლებელი იყო. ამავე დროს ბაიდენმა დააღწია ურთიერთობა ევროპასთან, რის გარეშეც აშშ-ის გაუჭირდება თავისი ინტერესების დაცვა ამ კონტინენტზე. ახლა აშშ-ის საშინაო პოლიტიკა მიმოვიხილოთ. ამას წინათ, შუალედური არჩევნები საინტერესოდ წარმოგვჩვენა. „რესპუბლიკელებმა“ გარკვეული უპირატესობა მოიპოვეს სენატსა და კონგრესში, თუმცა არა ისეთი, რომ სხვადასხვა საკითხზე პრეზიდენტის გადაწყვეტილება დაბლოკოს. ეს არჩევნები იმითაც იყო საყურადღებო, რომ მემარცხენე ძალებმა (როგორც „დე-

გებიან აშშ-ის მხარდაჭერას უკრაინისადმი და დროდადრო კრემლისეულ გზავნილებს ანმოვანებენ. მართალია, ტრამპი აცხადებს, რომ ამჟერადაც ის გახდება აშშ-ის პრეზიდენტი და მსოფლიოში გადაუჭრელ პრობლემებს მოაგვარებს, თუმცა ამაში ექსპერტებს ეჭვი ეპარებათ, რადგან იგი ანტიდასავლურია, რასისტული განცხადებებით გამოირჩევა. თავის მხრივ, ბაიდენს საგარეო კუთხით სატრამპო ნამდვილად აქვს, მან, როგორც ვთქვით, მოაგვარა ნატოსთან და ევროკავშირთან ურთიერთობა. სწორედ მისი ძალისხმევით, უკრაინას მთელი დასავლეთი ეხმარება, რაც ძალზე მნიშვნელოვანი ფაქტორია. ამ კოზირს მისი მომხრეები საარჩევნოდ გამოიყენებენ. როგორც პოლიტოლოგი გელა ირემაძე ამბობს: „მიუხედავად გარკვეულ საკითხებში აზრთა სხვაობისა, აშშ და ევროკავშირი იდეოლოგიურ მოკავშირე-

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ინფორმაციით...

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე თურქეთის ქალაქ ბურსას მერ ალინურ აქთაშს შეხვდა. შეხვედრაზე ქვეყნებსა და რეგიონებს შორის თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაღრმავების პერსპექტივებზე იმსჯელეს, დაიგეგმა სამომავლოდ პროექტების ერთობლივად განხორციელება სავაჭრო-ეკონომიკური, კულტურული, საგანმანათლებლო მიმართულებით. „ასევე, განიხილეს ყველა აქტუალური საკითხი, რომლებიც მნიშვნელოვანია ბურსაში მცხოვრები ქართული წარმომადგენლებისთვის. აჭარის მთავრობის თავმჯდომარის სამუშაო ვიზიტი თურქეთის რესპუბლიკაში დასრულდა. ვიზიტის ფარგლებში გაიმართა შეხვედრები საგარო და ბიზნესექტორის წარმომადგენლებთან. ასევე, თორნიკე რიჟვაძე თურქეთში მცხოვრებ ქართული დიასპორის წარმომადგენლებს შეხვდა“, - აღნიშნულია გავრცელებულ ინფორმაციაში.

ქართული მხატვრობა – თურქეთში

20 ივლისს ტრაბზონის მუნიციპალიტეტში, აქჩაბათში გაიმართა აჭარის მხატვრების საპასუხო გამოფენა. ერთი თვის წინ თურქი მხატვრების გამოფენა მოეწყო ნიკოლოზ კანდელაკის სახელობის ბათუმის სამხატვრო სკოლაში

თურქეთში აჭარის 22 მხატვრის თითო ნამუშევარი გამოიფინა, გამგზავრებით კი მხოლოდ 16 მხატვარი გაემგზავრა. იქ მათ მაღალ დონეზე დახვდნენ და გულღიად უმასპინძლეს. გამოფენის გახსნას დაესწრო აქჩაბათის მერი, ტრაბზონის მერიის კულტურის განყოფილების გამგე, ასევე იმ კულტურის ცენტრის ხელმძღვანელი, სადაც ნამუშევრები გამოიფინა. ეს არ არის პირველი გამოფენა. იქ პანდემიამდე ყოველ ორ წელიწადში

ერთხელ ეწვობოდა ჩვენი მხატვრების გამოფენა. და აი, პანდემიის შემდეგ ისევ აღდგა გაცვლითი გამოფენები.

გამოფენა აქჩაბათის საერთაშორისო ფესტივალის ფარგლებში გაიხსნა. შესავალი სიტყვით შეკრებილებს აჭარის მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე გურამ ფუტყარაძემ მიმართა.

ფესტივალზე ცეკვა, მუსიკა, საშემსრულებლო ხელოვნება იყო წარმოდგენილი. როგორც გამოფენის ერთ-ერთმა მონაწილემ, მხატვარმა მაია ჭყონიამ გვითხრა, ფესტივალი იყო ძალიან კარგად ორგანიზებული. მისასალმებელია, რომ აქვე დაისახა ურთიერთთანამშრომლობის საინტერესო გეგმები.

სპორტი

ტურნირის დედოფალი – ლიზი მიქელაძე

ბათუმის ზღვისპირა პარკის ფრენბურთის (ჯეისის) მოედანზე დამთავრდა აჭარის ღია ჩემპიონატი „შავი ზღვის ვარსკვლავები 2023“ საპალაუო ფრენბურთში, რომელიც აჭარის ფრენბურთის ფედერაციისა და სპორტის დეპარტამენტის მხარდაჭერით ჩატარდა

ეს არის ტრადიციული ღონისძიება, რომელსაც საფუძველი ჯერ კიდევ 2004 წელს ჩაეყარა და მას შემდეგ აჭარის მასშტაბით ტარდებოდა. 2007 წლიდან კი ის, როგორც აჭარის ღია ტურნირი ტარდება და მასში საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონი მონაწილეობს.

წელს ტურნირზე თბილისის, ბოლნისის, თეთრიწყაროს, დმანისის, ქუთაისის, სამტრედიის, გორის, ცხევის 2008-2009 და 2010-2011 წლებში დაბადებული სპორტსმენი გოგონები და ჭაბუკები ჩამოვიდნენ. რა თქმა უნდა, მასში ბათუმელიც მონაწილეობდნენ და საკმაოდ წარმატებულადაც იასპარეზეს. ეს ღონისძიება ყოველთვის ძალიან პოპულარულია, თითოეული მატჩი - დასამახსოვრებელი, ამიტომ მასში ყველა სიამოვნებით მონაწილეობს, წელს რეკორდული რაოდენობის - 78 წევრი ჩამოვიდა (საპალაუო ფრენბურთის ორ-ორი სპორტსმენი თამაშობს).

როგორც აჭარის ფედერაციის მთავარმა მწვრთნელმა კლასიკურ და საპალაუო ფრენბურთში ხათუნა გიორგაძემ გვითხრა, ამ რაოდენობის

ის მონაწილე სპორტსმენი დონის ტურნირებსაც არ ჰყავს. მან ბათუმის წევრებში გამოიყო მეტი ასკროვასა და ელენე მექვაბიშვილის, ხოლო ვაჟებიდან - მანუჩარ დეკანაძისა და ოთარ ბიბილიაშვილის შესანიშნავი თამაში. წელს ჩემპიონატში პირველად მონაწილეობდნენ პატარები და ბათუმელებმა აქაც გვასახელეს - მერაბ კერესელიძე და ბექა საფარიძე ჩემპიონები გახდნენ და ოქროს მედლები და იმსახურეს 2010-2011-წლიანების ასაკობრივ ჯგუფში. ამავე ჯგუფში ბრინჯაო მათე გვინაძემ და ანდრო აფრიაშვილმა მოიპოვეს.

საუკეთესო წევრებად სხვადასხვა ასაკობრივ კატეგორიაში

ბათუმის, სამტრედიის, ქუთაისისა და დმანისის წარმომადგენლები დასახელდნენ, ტურნირის ვარსკვლავებად კი მერაბ კერესელიძე და ელენე მექვაბიშვილი. ჩემპიონატის დედოფალი ლიზი მიქელაძე გახდა. ტურნირის მთავარი მსაჯი თბილისელი ირინა სიმონიანი გახლდათ.

საპრიზო ადგილზე გასული სპორტსმენები აჭარის სპორტის დეპარტამენტის უფროსმა ირმა ნიუარაძემ და დეპარტამენტის სხვა წარმომადგენლებმა დააჯილდოვეს.

წარმატებულ ფრენბურთელებს თასები, მედლები, სიგელები, სპორტული მაღაზიების ვაუჩერები და ფასიანი საჩუქრები გადაეცათ.

ღია ჟორდანისა და ვიტალი ასათიანის სახელობის მემორიალი

ბათუმის ჩოგბურთის კლუბის კორტებზე ღია ჟორდანისა და ვიტალი ასათიანის ხუთდღიანი მემორიალი დამთავრდა. ეს ორი ბათუმელი მეგობარი, საბჭოთა კავშირის სპორტის ოსტატები, თანაკლასელები იყვნენ. მათ არაერთ წარმატებას მიაღწიეს სპორტის ამ სახეობაში. ტურნირის მიზანი საქარ-

იზრუნა. მემორიალზე წარმატებით გამოვიდა ბათუმელი, 11 წლის იური ტიქტოპული. ის, საქართველოს ნაკრების წევრია. ბათუმის ტურნირზე 14-წლიანებში იასპარეზა და პირველი ადგილიც დაიკავა. ამჟამად, საფრანგეთის საერთაშორისო ტურნირზე ასპარეზობს.

თველოში ჩოგბურთის პოპულარიზაცია, ახალგაზრდა ჩოგბურთელებთან ოსტატობის ამაღლება.

მემორიალის ორგანიზატორი და მხარდამჭერები აჭარის სპორტის დეპარტამენტი, აჭარის ჩოგბურთის ფედერაცია და ბათუმის ჩოგბურთის კლუბი იყო.

აღნიშნული ტურნირი, რომელიც ტრადიციულია, წელს მეოცედ ჩატარდა და ამ წნის განმავლობაში ყოველთვის დიდ ინტერესს იწვევდა. ამჟერად ბათუმის ტურნირში ოზურგეთის, თბილისისა და ბათუმის სხვადასხვა კლუბის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ, ასევე, უკრაინელები, რუსები - ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში, სულ 86 სპორტსმენი. ღონისძიება საინტერესოდ ჩატარდა. ასპარეზობას ათ ასაკობრივ კატეგორიაში ჰყავდა გამარჯვებული.

აღსანიშნავია, რომ წელს მონაწილეებმა განახლებულ, რეკონსტრუირებულ კორტებზე ითამაშეს, რაზეც, ბათუმის ჩოგბურთის კლუბის მესაკუთრე მერაბ აფხაზავამ

როგორც აჭარის ჩოგბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ვლადიმერ ასათიანი ამბობს, მას დიდი მომავალი აქვს, ისევე, როგორც მარკ ხუმროიანს. ორივე პერსპექტიული ჩოგბურთელია.

12 წლამდე ასაკის გოგონებში თბილისელმა კესარი გუგუშვილმა გაიმარჯვა. მან ფინალში, ასევე თბილისელ, ნინო ნიკოლაიშვილს მოუგო. ბათუმურ ტურნირში პირველად მონაწილეობდა და უხარია, რომ წარმატებით დაასრულა.

- ძალიან კარგი ტურნირი იყო, კარგად ორგანიზებული, საინტერესო შეხვედრებს ვადევნებდით თვალს, რაც ასევე გამოცდილებას გვმატებს, - გვითხრა კესარიამ. საპრიზო ადგილებზე გასულ სპორტსმენებს ორგანიზატორებმა თასები, მედლები და სიგელები გადასცეს.

ტურნირის მთავარი მსაჯი ვლადიმერ ასათიანი გახლდათ.

საჭადრაკო ფესტივალი გაიხსნა

მუხრან ვანტანაძის სახელობის ბათუმის სპორტის სასახლეში შაბათს გაიხსნა და 28 ივლისს დაიხურება „საჭადრაკო ფესტივალი ბათუმი 2023“. იგი ტრადიციულია და წელს მეთვრამეტედ ტარდება

ღონისძიებას ატარებენ აჭარის ჭადრაკის ფედერაცია, აჭარის სპორტის დეპარტამენტი, ბათუმის მერიის სპორტული ცენტრი, ფესტივალის ფარგლებში 8, 10, 12 და 20 წლამდე ასაკობრივ კატეგორიაში გაიმართება ტურნირი ჭაბუკთა და გოგონებს შორის, ასევე, ბლიც ტურნირი, რომელშიც მონაწილეობის მიღება

შეუძლია ყველა მოჭადრაკეს ასაკის შეზღუდვად. შედეგების მიხედვით, დაჯილდოვდება ის ხუთი მწვრთნელი, რომელთა აღსაზრდელები ტურნირზე თავს გამოიჩინენ.

ტურნირზე დაწესებულია სხვადასხვა პრიზი, ასევე, სპორტული მაღაზიის ვაუჩერები, ფულადი ჯილდო. გამარჯვებულები სხვადასხვა ნომინაციაშიც გამოვლინდებიან.

ფესტივალში ხუთი ქვეყნის 116 მონაწილეა ჩართული.

როგორ შეიძლება მიზნები და როგორ აქცია ფანტაზია რეალობად

მარიამ ხოთარაშვილი 27 48 93

ანა დინასტიის ქალბატონების დახვეწილ, განსხვავებულ და მოდურ ხელნაკეთ აქსესუარებს ამზადებს, რომელიც ჩვენს ქალაქში განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობს. ანა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ინგლისური ფილოლოგიის ბაკალავრიატი დაამთავრა. ის, ასევე, ვროკლავის უნივერსიტეტში პოლიტიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი და საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში საჯარო მმართველობის მაგისტრია. რატომ ამჯობინა პოლიტიკის ხელსაქმე, ამას ჩვენი ინტერვიუდან გაიგებთ.

- ანა, როდის დაინტერესდით ხელნაკეთი ნივთების შექმნით?

- ხელოვანი ადამიანების ოჯახში გაიზარდე, ჩემი ირგვლივ ყოველთვის მუსიკოსები, მხატვრები და

გან. ყველას კარგად გვახსოვს 90-იანი წლები, როცა თითქმის შეუძლებელი იყო საკუთარი ოცნებისთვის ფრთების შესხმა, ყველა დინებას მივყვედით. შინაგანი პროტესტი ყოველთვის მქონდა, ესეც ოჯახისგან ვისწავლე. ოჯახი იყო ის თავშესაფარი, რომელიც ჩემს სულს ნამდვილად სჭირდებოდა. ბავშვობის ოცნებების ახდენას დაგვიანებით შევუდექი, თუმცა, ალბათ, „სკოლის გვიან, ვიდრე არასდროს“. პატარაობიდანვე მიტაცებდა მოდა, ტანსაცმელი, რომელიც ჩემთვის მხოლოდ შესაძლების ფუნქციას არ ატარებდა, ის გარკვეულწილად, თვითგამოხატვის საშუალება იყო. ესკიზებს ვხატავდი, ძირითადად, საღამოს კაბებს და აქსესუარებს. ეს არ იყო ჩვეულებრივი ესკიზები, მუდმივად განსხვავებულ ფორმებსა და ფერებს ვეძებდი. თვალს დაგვუჭავდი და წარმოვიდგენდი, როგორ ენაცვ-

შემეძლო ტელევიზორში, მოდის არხები და რამდენიმე მოდის ყურნალი იყო. მასხოვს, ერთხელაც, როცა მორიგ ჩვენებას ვუყურებდი, მოვლოდნელად დავინახე ჩემს ფანტაზიასა და ფურცლებზე გადმოტანილი ჩანახატების გაცოცხლებული, რეალური ვერსიები. ეს იმდენად დიდი შოკი იყო, რომ ცრემლიც კი მომადგა თვალზე და რამდენიმე წამი ხმას ვერ ვიღებდი გაცივებისგან.

- რამ განაპირობა თქვენი არჩევანი?

- მიუხედავად ხელოვნების სიყვარულისა, ჩემს ბავშვობაში, ქვეყანაში არსებული ვითარებიდან გამომდინარე, უფრო „პრაქტიკული“ პროფესიის არჩევა გადავწყვიტე. საკმაოდ წარმატებულად გავაგრძელე კარიერა, სახელმწიფო გრანტებით დავასრულე უმაღლესი განათლების ორივე საფეხური. აქტიური

გამეკეთებინა, რაც ყველაზე მეტად მსურდა. ახვევი გულის კარნახს, მივართვი სამსახური ერთ-ერთ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში და დავუბრუნდი იმ პატარა ანას, რომელიც ფერადი სამყაროს შექმნას ცდილობდა. აქ ვარ დღეს, საინტერესო ახალი გზის დასაწყისში. ვცდილობ, თითოეული ქალბატონის გულში შევადწიო და ჩემი ფერადი სამყარო გავუზიარო.

- როდის გაეჩინადა სხვადასხვა აქსესუარის შექმნის სურვილი?

- მათ ყოველთვის ვქმნიდი, სკოლაშიც და შემდეგაც. მუდმივად განსხვავებულის ძიებაში ვიყავი, თუმცა სერიოზულად არ მიფიქრია, ეს საქმიანობად მექცია. მას შემდეგ, რაც შვილი შემიძინა, ჩემი ცხოვრება, ღირებულებები და მიზნები შეიცვალა. უფრო მეტად დავიწყე ფიქრი სიყვარულზე, ემოციებზე, რა გვსურს ცხოვრებისგან, სად ვართ და სად გვინდა ვიყოთ. მივხვდი, რომ ჩემი ოცნებები სხვაგან იყო, მე კი სხვა რეალობაში ვცხოვრობდი. ამიტომ გადავწყვიტე, საკუთარი ფანტაზია რეალობად მექცია და სხვისთვისაც მეჩვენებინა. ჯერ ბავშვების ტანსაცმლის მინიკოლექცია შევქმენი, შემდეგ უკვე აქსესუარები შევამატე. მას შემდეგ, რაც დადებითი გამოხმაურება მოჰყვა ჩემს მცდელობას, უფრო ინტენსიურად გავაგრძელე მუშაობა. საბოლოოდ,

ამან ჩემი ძირითადი საქმიანობა ჩანაცვლა და უკვე პროფესიის შეცვლა მომიხდა. ახლა გაიზარდა ბრენდი და ქალების აქსესუარებსაც ვამზადებ.

- რა ქსოვილს იყენებთ მუშაობისას?

- ვცდილობთ, ჩვენი ნამუშევრები მაქსიმალურად საუკეთესო იყოს, ასევე, საუკეთესო ფასთან კომბინაციაში. მომხმარებლების შეფასებები კი ჩვენთვის მთავარი მოტივაციაა. გვიხარია, რომ მათი უმრავლესობა, პირველი კოლექციიდან პროდუქტის შექმნის შემდეგ, ჩვენი ერთგული მომხმარებელი გახდა და ბევრი სხვა მომხმარებელიც შეგვიძინა. ხარისხის გარდა, იმაზეც ვფიქრობთ, როგორ შევარჩიოთ ისეთი ქსოვილი, რომელიც ზუსტად შეესაბამება ჩვენს აქსესუარებს. ტანსაცმელთან შედარებით, აქსესუარის დამზადებისას ბევრი ნიუანსია გასათვალისწინებელი - ქსოვილის გამძლეობა, ფორმა, რამდენად არის შესაძლებელი მასზე ნაქარგის დატანა და ასე შემდეგ.

- კიდევ რომელი სფერო გიზიდავთ?

- უამრავი სფერო მაინტერესებს, რაც მიღებული განათლებიდანაც კარგად ჩანს. ბევრს გაუკვირდება, როგორ შეიძლება გიყვარდეს და გაინტერესებდეს ხელოვნება და პოლიტიკა ერთდროულად, თუმცა ჩემს შემთხვევაში ეს ნამდვილად ასეა. პოლიტიკა არ შეიძლება განყენებულად განვიხილოთ, ის ყოველდღიურობის ნაწილია და ჩვენს ცხოვრებას, მომავალს ქმნის. ჯერჯერობით, ოცნებად მაქვს და ალბათ, შევძლებ რეალობად ვაქციო საგანმანათლებლო ფონდის შექმნის იდეა. მისი მეშვეობით ქართველ ახალგაზრდებს ხელს შევუწყობ განათლების გაღრმავებაში, საინტერესო გამოცდილებების გაზიარებასა და მიღებაში. იმედი მაქვს, მომავალში მექნება საკმარისი ფინანსური რესურსი, რომ ეს ყველაფერი რეალობად ვაქციო.

- თქვენი აზრით, რა არის წარმატების ფორმულა?

- წარმატება არის აკეთო ის, რაც გაბედნიერებს. ფორმულა კი არის ერთადერთი - უსმინო საკუთარ თავს, მიჰყევი მას, არ დაენებდი, არ დაიზარო და ბევრი იწრომო ამ გზაზე.

წლების განმავლობაში ვიცვლიდი სამსახურებს, ვისწავლე საზღვარგარეთ. უკვე საჯარო პოლიტიკისა და პოლიტიკური მეცნიერებების მაგისტრის დიპლომებიანმა, საკუთარ პროფესიაში შემდეგ საფეხურზე გადასვლის ნაცვლად, გადავწყვიტე, ცხოვრებაში ერთხელ მაინც ის გამეკეთებინა, რაც ყველაზე მეტად მსურდა

მწერლები ტრიალებდნენ. ფერებიც სწორედ მაშინ შევიყვარე. უკვე განსხვავებულად აღვიქვამდი სამყაროს. ჩემთვის რეალობა და წარმოსახვა განსხვავდებოდა ერთმანეთის-

ლებოდა ერთ კაბას მეორე, მეორეს - მესამე. არასდროს მენახა მსგავსი მოდელები. იმ პერიოდში ინტერნეტზე წვდომის საშუალება არ გვქონდა და ერთადერთი, რისი ნახვაც

- სამოქალაქო სექტორში, დაინტერესებული საჯარო პოლიტიკით, წლების განმავლობაში ვიცვლიდი სამსახურებს, ვისწავლე საზღვარგარეთ. უკვე საჯარო პოლიტიკისა და

პოლიტიკური მეცნიერებების მაგისტრის დიპლომებიანმა, საკუთარ პროფესიაში შემდეგ საფეხურზე გადასვლის ნაცვლად, გადავწყვიტე, ცხოვრებაში ერთხელ მაინც ის

უკრაინა

უკრაინის თავდაცვის მინისტრი ოლეჟი რეზნიკოვი ნატოს მომავალი წლის სამიტს, რომელიც ვაშინგტონში უნდა გაიმართოს, უკრაინის ალიანსში მიღების შესაძლებლობად განიხილავს. „ვინ იცის, იქნებ ეს ძალიან მნიშვნელოვანი დღე იყოს უკრაინისთვის. ეს მხოლოდ ჩემი პროგნოზია“, - განუცხადა რეზნიკოვმა CNN-ს. მიუთითა რა ნატოს ხელშეკრულების მე-5 მუხლზე, მან კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ უკრაინა ალიანსში გაწევრიანებას მხოლოდ ომის დასრულების შემდეგ შეძლებს. კითხვაზე, ფიქრობს თუ არა, რომ ომი მომავალ ზაფხულამდე დასრულდება, რეზნიკოვმა სწრაფად უპასუხა: „დიახ. ჩვენ გავიმარჯვებთ ამ ომში“. უკრაინის თავდაცვის მინისტრის შეფასებით, ომის დასრულების შემდეგ უკრაინის ნატოში გაწევრიანება თავად ალიანსის ინტერესებში იქნება. „გამარჯვების შემდეგ, ეს ნატოს ინტერესებში იქნება, რადგან ჩვენ გავხდით ნატოს ნამდვილი აღმოსავლური ფარი, ან ევროპის აღმოსავლური ფარი. უკრაინამ მოიპოვა ნამდვილი საბრძოლო გამოცდილება - როგორ შეაკავოს რუსები, დაამარცხოვოს ისინი, დაამარცხოვოს ნატოს სტანდარტების შეიარაღების გამოყენებით“, - განაცხადა რეზნიკოვმა.

„24 ივლისს, დილით, აღიკვეთა კიევის რეჟიმის მცდელობა, ქალაქ მოსკოვის ობიექტებზე ორი უბილოტო საფრენი აპარატით ტერორისტული თავდასხმა განეხორციელებინა. ორი უკრაინული უბილოტო საფრენი აპარატი ჩაახშეს და ჩამოადგეს რადიოელექტრონული ბრძოლის საშუალებებით“, - აცხადებენ სამინისტროში. მანამდე მოსკოვის მერმა სერგეი სობიანინმა განაცხადა, რომ ადგილობრივი დროით დაახლოებით დილის ოთხ საათზე დროებით თავს დაესხა ორ არასაცხოვრებელ კორპუსს. მისი ინფორმაციით, თავდასხმის შედეგად სერიოზული დაზიანება არ მოხდარა და არავინ დაშავდა. ამასთან, დედაქალაქის ტრანსპორტის დეპარტამენტის განცხადებით, მომხდართან დაკავშირებით კომსომოლსკისა და ლიხაჩევსის გამზირებზე მოძრაობა გადაიკეტა.

უკრაინის თავდაცვის მინისტრი ოლეჟი რეზნიკოვის განცხადებით, F-16 ტიპის საბრძოლო თვითმფრინავებზე უკრაინელი მფრინავების მომზადება აგვისტოში დაიწყება. რეზნიკოვმა CNN-თან ინტერვიუში აღნიშნა, რომ წვრთნებს მინიმუმ, 6 თვე დასჭირდება და რომ უკრაინას ჯერ კიდევ სჭირდება გარკვეული დამატებითი ინფრასტრუქტურა საბრძოლო თვითმფრინავებისთვის. უკრაინის თავდაცვის მინისტრის განცხადებით, იგი ოპტიმისტურად ფიქრობს, რომ მფრინავები F-16-ებს უკრაინის ცაში მომავალი წლის გაზაფხულამდე გამოიყენებენ. რეზნიკოვის თქმით, უკრაინას რომ ახლა ეს მოიერიშე თვითმფრინავები ჰქონდეს, ისინი ქვეყანას

მიმდინარე კონტრშეტევაში მეტი პროგრესის მიღწევაში დახმარებდნენ. „თუ ვაქვს უფრო დახვეწილი, უფრო თანამედროვე იარაღი, უფრო ეფექტური იქნება“, - აღნიშნა რეზნიკოვმა. მისი თქმით, წვრთნები, რომლებიც, სავარაუდოდ, დანიასა და ნიდერლანდებში, ასევე გაერთიანებულ სამეფოში ან პოლონეთში ჩატარდება, მოიცავს ინტენსიურ სესიებს ტექნიკოსებისთვისაც, რადგან თვითმფრინავების ტექნიკური მომსახურება „სერიოზული ამოცანაა“. რეზნიკოვის განმარტებით, წვრთნები, შესაძლოა, ქვეყნებს შორის გაიყოს, მაგრამ საბოლოო გეგმები ჯერ კიდევ დასრულების პროცესშია.

უკრაინის მიერ ყირიმის ქალაქ ჯანკოიზე დღეს დროებით განხორციელებული თავდასხმის შედეგად საბრძოლო მასალის საწყობი განადგურდა, - ამის შესახებ ყირიმის რუსეთის მიერ დანიშნული ე.წ. ხელმძღვანელი სერგეი აქსიონოვი იუწყება. მისი მტკიცებით, რუსეთის საჰაერო თავდაცვამ უკრაინის მიერ გაშვებული 11 დრონი ჩაახშო. ამასთან, მას არ დაუთონკრეტებია საბრძოლო მასალის საწყობზე დროითი პირდაპირი დარტყმა განხორციელდა თუ ის ჩამოვარდნილი უბილოტო საფრენი აპარატის ნამსხვრევებმა გაანადგურა. სერგეი აქსიონოვის განცხადებით, თავდასხმის შედეგად საცხოვრებელი შენობაც დაზიანდა. მისი ინფორმაციით, აღნიშნულ ტერიტორიაზე, „უსაფრთხოების მიზნით“, სარკინიგზო და საავტომობილო მიმოსვლა შეჩერდა.

უკრაინელებმა სამხრეთ ფრონტზე 12 კვადრატულ კილომეტრზე მეტი ტერიტორია გაათავისუფლეს, - ამის შესახებ უკრაინის თავდაცვის მინისტრის მოადგილე ანა მალიარმა განაცხადა. ამასთან, მისი თქმით, უკრაინელებმა კონტრშეტევის დაწყებიდან აღნიშნული მიმართულებით 192 კვადრატულ კილომეტრზე მეტი ტერიტორია გაათავისუფლეს. „უკრაინული ჯარები აგრძელებენ შეტევითი ოპერაციის ჩატარებას რამდენიმე რაიონში მელიტოპოლისა და ბერდიანსკის მიმართულებით“, - აღნიშნა მალიარმა.

ოდესის ოლქზე რუსული ძალების მიერ განხორციელებული თავდასხმის შედეგად მდინარე დუნაის საპორტო ინფრასტრუქტურა დაზიანდა და 6 ადამიანი დაშავდა, - ინფორმაციას ოდესის ოლქის სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ოლეგ კიბერი ავრცელებს. „რუსმა ტერორისტებმა კიდევ ერთხელ შეუტევეს ოდესის ოლქს. ამჯერად, სამიზნე მდინარე დუნაის საპორტო ინფრასტრუქტურა იყო. რუსები პორტებს Shahed-136-ის დროებით ოთხი საათის განმავლობაში უტევენ. სამი დრონი ჩვენმა საჰაერო თავდაცვის ძალებმა განადგურეს. თავდასხმის შედეგად ექვსი ადამიანი დაშავდა“, - განაცხადა ოლეგ კიბერი. მისი თქმით, დარტყმის შედეგად მარცვლეულის ანგარი განადგურდა და ტვირთის შესანახი რეზერვუარები დაზიანდა.

სკოლა იუზილასთვის ემზადება

„ქართული წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების“ ინიციატივით, 120 წლის წინ ქედში პირველი ქართული სკოლა აღადგინეს. ახლა ეს საგანმანათლებლო კერა დაბა ქედის საჯარო სკოლის სტატუსით მუშაობს. მისი დირექტორია ახალგაზრდა სპეციალისტი **თამარ აბულაძე**, რომელიც ჩვენი სტუმარია.

- ქალბატონო თამარ, სპეციალობით ფინანსისტმა ქედში არსებული უძველესი სკოლის დირექტორობა როგორ ითავთ?

- მინდა, აღვნიშნო, რომ უნივერსიტეტის დამთავრებიდან საკმაო დროის გასვლის შემდეგ, სწავლა გავაგრძელე განათლების მართვით. ქვეცნობიერი მკარანობა, რომ შემდეგ თავი საგანმანათლებლო სფეროში წარმოჩენილიყო. წლების განმავლობაში დაგროვილი გამოცდილება, პიროვნულმა შესაძლებლობებმა და ნდობამ, რომელიც ძალიან ძვირფასია ჩემთვის, მომცა გამბედაობა, გავმზადარიყავი უძველესი და უდიდესი ისტორიის მქონე დაბა ქედის საჯარო სკოლის დირექტორი.

- სასკოლო რეფორმა დირექტორისა და თითოეული პედაგოგისგან დიდ ძალისხმევას ითხოვს. ამ გამოწვევას როგორ პასუხობთ?

- ჩვენი სკოლა ადამიანური რესურსით გამოირჩეულია. ჩვენი მხარდაჭერილია ინტელუიური განათლება, ერთიანი ძალისხმევით ვქმნით პიროვნებაზე, კრიტიკულ, შემოქმედებით აზროვნებაზე, უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე ორიენტირებულ საგანმანათლებლო გარემოს. აქ შეუძლია მოზარდს შეიძინოს ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რათა შემდგომში გაუადვილდეს 21-ე საუკუნის გამოწვევებთან გამკლავება.

წარმატების ქვაკუთხედი სკოლის, მშობლისა და მოსწავლის თანამშრომლობაა. ის ფაქტი, რომ ჩვენი სკოლის წლებადელი კურსდამთავრებული FLEX-ის პროგრამის გამარჯვებული გახდა, ამის ერთგვარი მტკიცებულებაა. კურსდამთავრებულთა აბსოლუტური უმრავლესობა, ვინც ძალებს ეროვნულ გამოცდებზე სინჯავს, სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტი ხდება. წელს სკოლას 9 მედალოსანი ჰყავდა, შესაბამისად, მოლოდინიც ძალიან დიდი გვაქვს

- გასულ სასწავლო წელს მრავალი აქტივობის ინიციატორი იყავით. მათგან რომელი იყო მნიშვნელოვანი?

- ყველა ინიციატივა, სიახლე, რომელიც მოსწავლის განვითარებას ემსახურება, ჩემთვის ერთნაირად მნიშვნელოვანია. აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, საქართველოში გაეროს ბავშვთა ფონდისა (UNICEF Georgia) და ნორვეგიის მთავრობის მხარდაჭერით, 2022 წლიდან სკოლაში ინტელუიური განათლების ცენტრი გაიხსნა, რომელიც ეხმარება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების მქონე ბავშვებს აუცილებელი უნარების განვითარებასა და საგანმანათლებლო პროცესში სრულ-

ფასოვან ჩართვაში. მართალია, ცენტრის გახსნის ინიციატორი მე არ ვყოფილვარ, მაგრამ პირველივე წუთიდან მხარდაჭერი გახლდით. ეს არის ექსკლუზივი მთიანი აჭარისთვის. პროგრამის ფარგლებში შეიქმნა და კეთილმოეწყო არაფორმალური განათლებისათვის საჭირო სახელოვნებო, გამოყენებითი ქსოვილების სივრცეები. ამის შემდეგ, ძალიან ბევრ აქტივობას შეესხა ფრთები. ჩვენი სკოლა აჭარის მთიანეთში სკოლებს შორის გამართული ინტელექტუალური თამაშის გამარჯვებულია.

ბედნიერებაა, რომ დაბა ქედის საჯარო სკოლა მონიშნულია „ეკოსკოლების“ მსოფლიო რუკაზე.

- კურსდამთავრებულთა ერთიანი ეროვნულ გამოცდებზე მობრუნებული წარმატებების გასაღები სად უნდა ვეძებოთ?

- წარმატების გასაღები მშობლიურ სკოლაშია, წარმატების ქვაკუთხედი სკოლის, მშობლისა და მოსწავლის თანამშრომლობაა. ის ფაქტი, რომ ჩვენი სკოლის წლებადელი კურსდამთავრებული FLEX-ის პროგრამის გამარჯვებული გახდა, ამის ერთგვარი მტკიცებულებაა.

- როგორც ვიცი, სკოლას ბევრი სტუმრობს...

- ნამდვილად, გასულ სასწავლო წელს სკოლამ მრავალ სტუმარს უმასპინძლა, ესენი გახლდათ საქართველოში სხვადასხვა ქვეყნის ელჩები, საქართველოში გაეროს ბავშვთა ფონდისა (UNICEF Georgia) წარმომადგენლობა, სახელმძღვანელოების ავტორები და კიდევ ბევრი სხვა. მათი ვიზიტის ფარგლებში, სკოლაში გაიხსნა არაერთი ახალი სივრცე. გამოყოფილი ორგანიზაციის „დავიცვათ საქართველოს სისუფთავე“ ხელმძღვანელების ვიზიტს. მათ, აჭარაში პირველებს, დამსახურებული ჯილდო - „მწვანე დროშა“ დაუმოგვცეს, რომელიც აღიზარა სკოლის ტერიტორიაზე.

ბედნიერებაა, რომ დაბა ქედის საჯარო სკოლა მონიშნულია „ეკოსკოლების“ მსოფლიო რუკაზე.

- კურსდამთავრებულთა ერთიანი ეროვნულ გამოცდებზე მობრუნებული წარმატებების გასაღები სად უნდა ვეძებოთ?

- წარმატების გასაღები მშობლიურ სკოლაშია, წარმატების ქვაკუთხედი სკოლის, მშობლისა და მოსწავლის თანამშრომლობაა. ის ფაქტი, რომ ჩვენი სკოლის წლებადელი კურსდამთავრებული FLEX-ის პროგრამის გამარჯვებული გახდა, ამის ერთგვარი მტკიცებულებაა.

- როგორც ვიცი, სკოლას ბევრი სტუმრობს...

- ნამდვილად, გასულ სასწავლო წელს სკოლამ მრავალ სტუმარს უმასპინძლა, ესენი გახლდათ საქართველოში სხვადასხვა ქვეყნის ელჩები, საქართველოში გაეროს ბავშვთა ფონდისა (UNICEF Georgia) წარმომადგენლობა, სახელმძღვანელოების ავტორები და კიდევ ბევრი სხვა. მათი ვიზიტის ფარგლებში, სკოლაში გაიხსნა არაერთი ახალი სივრცე. გამოყოფილი ორგანიზაციის „დავიცვათ საქართველოს სისუფთავე“ ხელმძღვანელების ვიზიტს. მათ, აჭარაში პირველებს, დამსახურებული ჯილდო - „მწვანე დროშა“ დაუმოგვცეს, რომელიც აღიზარა სკოლის ტერიტორიაზე.

- ყველა სასკოლო და კლასგარეშე აქტივობაში აქტიურად ერთვებით...

- მეტი აქტივობა გვჭირდება და ჩვეულებით კიდევ. საათისათვის არასოდეს შემიხედავს, მთავარია, საქმე გავქონდეს ხარისხიანად. ბევრი თანამშრომელი მყავს, საქმეს ვინაწილებთ, როცა გუნდურობის ხარისხი მაღალია, საქმეც შედეგადაა.

- პედაგოგებმა რა გავლენა იქონიეს

თქვენზე?

- მასწავლებლებში ძალიან გამომართლა. ჩემს წარმატებაში უდიდესი წვლილი სწორედ მშობლიურ სკოლას და მასწავლებლებს მიუძღვით. ბევრი მათგანი, სამწუხაროდ, დღეს ჩვენ გვერდით აღარაა, მათ შორის, ჩემი პირველი მასწავლებელი ტატიანა ბარამიძე, ყველა ღირსებით შემკული ქალბატონი. დიდი პედაგოგი იყო, საუკუნო ხსენება მას.

- სკოლის ხელმძღვანელს ყოფილ აღმზრდელსთან როგორი ურთიერთობა გავქვთ?

- თანამშრომლობაზე, პატივისცემაზე დაფუძნებული ურთიერთობა, ჩვენ ვუსმენთ ერთმანეთს. ვითვალისწინებ მათ გამოცდილებას, ცოდნასა და უნარებს.

- სკოლის 120 წლისთავის იუბილესთვის როგორ ემზადებით?

- შემოდგომაზე გვეგმავთ იუბილეს აღნიშვნას. კვირეული გვექნება, რომელსაც ღონისძიებით შევჯავებთ ორგანიზებულ გარემოში.

- ოჯახზე რას გვეტყვით?

- ტრადიციულ ოჯახში აღზრდილი, ტრადიციებით ვზრდი შვილებსაც. პასუხისმგებლობა მოჭარბებულად მაქვს. საქმეს, რომელიც ჩემი გასაკეთებელია, ყოველთვის ვაკეთებ. ოჯახიც გვერდით მიდგას. ამ მხრივ ძალიან გამომართლა.

- პროზა თუ პოეზია?

- კითხვა ძალიან მიყვარს, ფაქტობრივად, ჩვევაში მაქვს გადასული. პროზას ვკითხულობ, პოეზიას - ვუსმენ.

- თანატოლ, კოლეგა მწერალ თინათინ ბერიძის რომანზე თუ ვიცნობთ?

- თინათინის პირველი წიგნი წავკითხე და ვთვლი, რომ მან აუცილებლად უნდა წეროს.

- ამბობენ, რომ საკუთარი ლექსები და ჩანახატები გქონდათ.

- რაღაც დონეზე წერა შემიძლია. ის, რაც მქონდა ბავშვობასა და ყმაწვილქალობაში, ფაქტობრივად შენახული... ახლა მემუარებს ვწერ.

- წარმატებული სკოლის ნოვატორ ხელმძღვანელს პოლიტიკაში ხომ არ ვიხმობენ?

- არა.

- რომ შემოგთავაზონ, სკოლას აირჩევდით თუ პოლიტიკას?

- ზუსტად რაც ვიცი, ისაა, რომ სკოლაში ძალიან ბევრი საქმე მაქვს გასაკეთებელი.

- დაბოლოს, რა სიანდელ დახვედრათ ახალ სასწავლო წელს მოსწავლეებსა და პედაგოგებს?

- სკოლამ ავტორიზაციის გზისკენ ქმედითი ნაბიჯები უკვე გადადგა. ეს იყო ჩემი ცხოვრების უდიდესი გამოწვევა, რასაც კოლეგების და ხელმძღვანელობის თანადგომით გავუმკლავდი. გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ბევრია. ახალ სასწავლო წელს მოსწავლეებს საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიები დახვედრათ, მოეწეობა სასკოლო ბიბლიოთეკა. 2023-2024 სასწავლო წელს ამოქმედდება სპორტკომპლექსი.

აბვისტოს ომის ბმირს არ ივინყაზან

2008 წლის 21 ივლისს მეგობრებმა, სამხედრო ნაწილის ჯარისკაცებმა და ოფიცრებმა ბარათაულელი ამირან მამალაძის დაბადებიდან 23 წელი აღნიშნეს. მამან გულშიც ვერ გაივლებდნენ, რომ ის საღამო ამირანის სიცოცხლეში უკანასკნელი იქნებოდა

2008 წლის აგვისტო ამირანისა და სხვა ბევრი ჭაბუკისთვის საბედისწერო აღმოჩნდა... მშობლიურ სოფელ ბარათაულის ტბა-

თის უბანში მიუჩინეს აგვისტოს ომის გმირს სამუდამო განსასვენებელი. იმ წლიდან მოყოლებული, ახლობლები, მეგობრები, ქართული ჯარისა და შუახვევის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები 21 ივლისს საფლავთან იკრიბებიან და გმირის ნათელ ხსოვნას პატივს მიაგებენ. ასე იყო წელსაც.

- ამირანი 38 წლის გახდებოდა, - თქვა მეგობარმა არმან ქაიდაძემ, - მის მეგობრებს არ

გვაიწყდება ამირანის მიხანსწრაფვა, მინდობილი საქმისადმი გულისხმიერება... იგი ბრძოლის ველზეც ასეთი იყო. მეგობრები თავს მოვალედ მივიჩნევთ, რომ ყოველი წლის 21 ივლისს და 8 აგვისტოს მის საფლავთან შევიკრიბოთ, მუხლი მოვიდრიკოთ და პატივი მივავით.

მეგობრებთან ერთად გმირის საფლავი გვირგვინითა და ყვავილებით შეამკეს შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერმა ომარ ტაკიძემ, მერის გაწვევისა და მობილიზაციის სამსახურის უფროსმა ჯემალ დიასამიძემ, შუახვევის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მეთორმეტე დეპუტატმა მურად ჭათაძემ, მერის წარმომადგენელმა ბარათაულის ადმინისტრაციულ ერთეულში ჯემურ ჭათაძემ, ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის წარმომადგენელმა ემზარ ჭაღალიძემ, ამირანის მშობლებმა, თანასოფლელებმა.

- ამირან მამალაძე რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის აგვისტოს ომში წინა ხაზზე იბრძოდა. 9 აგვისტოს ცხინვალის მისადგომებთან დაიღუპა. დაჭრილობებიდან ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით, იგი გმირად დარჩა ჩვენს ხსოვნაში, - გვიხარა ომარ ტაკიძემ.

ელექტროქსელს აწესრიგებენ

მესხეთისა და აჭარა-გურიის ქედებზე არსებულ პირუტყვის საზაფხულო საძოვრებზე ელექტროგაყვანილობის სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მობილიზებული თანხებით ხულოს მუნიციპალიტეტის მერია წელს, ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში, ვაშლოვანის, თეთრობის, დიდაჭარის, ზოტიყელის, ზედა და ქვედა ყორანაილის მთებში ელექტროგადამცემ ქსელს აწესრიგებს.

პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობს როგორც შიდა ქსელის, ასევე 10-კილოვოლტიანი ხაზების მოწყობა. აღნიშნული მიმართულებით თვითმართველობის ბიუჯეტიდან 1 311 632 ლარი დაიხარჯება.

ვაშლოვანის მთაში მიმდინარე სამუშაოებს ხულოს მუნიციპალიტეტის მერი ვახტანგ ბერიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძე, საქართველოს პარლამენტისა და აჭარის უმაღლესი საბჭოს მეთორმეტე დეპუტატები ანზორ ბოლქვაძე და ფრიდონ ფუტყარაძე გაეცნენ.

გვერდი მოამზადა ოთარ ცინაიძემ

კონსერტი - მერისში

ვოლკლორული 27 48 93

მერისის სასოფლო კულტურის სახლში ჩვენთვის „მარამ“ (ხელმძღვანელი - ჭაბუა ამირანაშვილი) კონცერტი გამართა.

დონორებისადმი ადგილობრივი ფოლკლორული ანსამბლები „ბანოვანი“ და „მოყვარე“, ავსტრალიული ანსამბლი „წინწყარო“ მონაწილეობა

ბდნენ.

ვაშა ფოლკლორულმა ანსამბლმა „მოყვარე“ ავსტრალიის ანსამბლ „წინწყაროსთან“ და შვეიცარიულ ქრისტოფორ დერევისკისთან ერთად, „ჩაბუა ჩაყრილი ვენახო“, „მერისული მაცურული“ და ქართული საგალობლები შეასრულა.

მაცურებელთა განსაკუთრებული

ლი ოვაცია დაიმსახურა კუბელმა სტუმარმა ადა მარონმა, რომელმაც ჩვენს „მარასთან“ იმღერა.

- მერისის ხეობის ფოლკლორი ქვეყნის მასშტაბით კარგადაა ცნობილი. ისიც მისასაღებელია, რომ აქაური ფოლკლორით უცხოელებიც არიან დაინტერესებულნი, რაც კონცერტის მსვლელობისას ნათლად წარმოჩნდა, - გვითხრა ქედის მუნიციპალიტეტის მერმა როლანდ ბერიძემ.

უკრაინისთვის სამხედრო დახმარების... სამხედრო ბაზა

ლიეტუვის ეროვნულმა თავდაცვის საბჭომ უკრაინისთვის სამხედრო დახმარების სამწლიანი გეგმა მიიღო. ამის შესახებ ინფორმაცია ქვეყნის თავდაცვის სამინისტრომ გავრცელა.

უწყების განმარტებით, 2024-2026 წლებში უკრაინის შეიარაღებული ძალების მხარდაჭერის გეგ-

მის დაფინანსება დაახლოებით 200 მილიონ ევროს შეადგენს.

„მხარდაჭერის ძირითადი მიმართულებები ლეტალური და არალეტალური მოწყობილობის შესყიდვა, სამხედრო განათლება და მომზადება დახმარების ფონდებში შენატანები, ლიეტუვის ტერიტორიაზე სამხედრო ტექნიკის რემონ-

ტი და პირადი შემადგენლობის მომზადება იქნება“, - ნათქვამია განცხადებაში.

ლიეტუვის თავდაცვის მინისტრ არვიდას ანაშაუსკასის თქმით, მოსალოდნელია, რომ გეგმის დაფინანსება შვედეთის ევროპულმა ფონდმა უზრუნველყოს.

ამირან ბურიძემ

როგორ იზრდება ჩვენი პატარა?

მთავარი კილაპი 593 73 45 74

მშობლებს რომ ხშირად აღელვებთ კითხვა - ასაკის შესაბამისად მიმდინარეობს თუ არა ბავშვის ზრდა-განვითარება, ეს ყველა კარგად ვიცით.

არსებობს პარამეტრები, რომლებიც მეტყველებს ბავშვის ფიზიკურ განვითარებაზე. სიმალეში ზრდის ნორმალური ტემპი სწორედ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია. თუ სიმალეში ზრდა შეფერხდა ან, პირიქით, ბავშვმა თანატოლებზე სწრაფად აიყარა ტანი, ენდოკრინოლოგთან ვიზიტი აუცილებელია, რათა მოხდეს ნორმის ვარიანტის (კონსტიტუციური ფორმის) პათოლოგიური მდგომარეობისგან დიფერენცირება, დროულად დადგინდეს მიზეზი და დაინიშნოს სათანადო მკურნალობა.

სიმალის შესაფასებლად სპეციალურ ცხრილებს ვიყენებთ. მათში კონკრეტული პოპულაციისთვის ასაკისა და სქესის მიხედვით ნებისმიერი სამედიცინო პარამეტრის (სხეულის მასის, სხეულის მასის ინდექსის, თავის გარემოწერილობის) ნორმის ფარგლები და საშუალო მონაცემებია მოყვანილი. ამ პარამეტრებზე დაკვირვება მუცლადყოფნის პერიოდში იწყება, დაბადებისას ახალშობილის სიგრძე და მასა ორსულობის შესაბამის ვადებს ედარება და შემდგომ გრძელდება დაკვირვება ფიზიკური განვითარების პარამეტრებზე; წლამდე - 1-3 თვეში ერთხელ, 3 წლამდე - წელიწადში 2-4-ჯერ, შემდგომ კი წელიწადში 1-2-ჯერ. დაახლოებით 4 წლიდან ბავშვის სიმალეში ზრდის ბაზალური სიჩქარე ყოველწლიურად 4-5 სმ-ია. თუ მაჩვენებელი უფრო და-

ბალია, ყურადღება ექცევა ფენოტიპური და ზოგად ნიშნებს და იგზავნება ენდოკრინოლოგთან.

როგორც ცნობილია, სიმალის მატება გენეტიკურად დაპროგრამებული პროცესია, ბავშვის სიმალეში სიმალე სწორედ მშობლების პარამეტრების მიხედვით შეიძლება გამოითვალოს: დედისა და მამის სიმალეების ჯამს ვყოფთ ორზე; ამ მაჩვენებელს ვაყვებისთვის ვუმატებთ 6,5 სმ-ს, ხოლო გოგონებისთვის ამდენივეს ვაკლებთ. ეს ე.წ. სამიზნე სიმალის საშუალო მაჩვენებელია, რომელიც დაახლოებით 17-18 სმ-ის ფარგლებში

მეყვება. ეს არ ნიშნავს, რომ ადამიანის სიმალეზე მხოლოდ გენეტიკა პასუხისმგებელი. დადგენილია, რომ პრინციპული მნიშვნელობა აქვს კვებას, დღის რეჟიმს, ჯანმრთელობის ზოგად მდგომარეობას და ა. შ. სიმალეში ზრდას სეზონურობა და დღე-ღამური რიტმიც კი ახასიათებს. ბავშვები ტანს ყველაზე ინტენსიურად გაზაფხულზე და ზაფხულის დამდეგს იყრიან, გვიან ზაფხულში კი შემოდგომაზე ზრდის ტემპი ყველაზე ნაკლებია, ზამთარში კი შედარებით იმატებს.

სიმალეში ზრდის შეფერხება შეიძლება გამოიწვიოს ნებისმიერმა ქრონიკულმა არასწორად ან არანა-მკურნალებმა დაავადებამ (მაგ. ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგიები, ჰიპოფიზის ჰორმონების უკმარისობა, თირკმელზედა ჯირკვლის ჰორმონების სიჭარბე...). ყველაზე ხშირია ტანდაბობის კონსტიტუციური და ოჯახური ფორმები. ცალკე უნდა გამოვყოთ ზრდისა და სქესობრივი განვითარების კონსტიტუციური შეფერხება. ზოგჯერ ასეთი შეფერხებები ხანმოკლე მკურნალობას მოითხოვს. მშობლებს ხშირად მიჰყავთ ექიმთან 13-16 წლის ვაჟები, რომლებიც თანატოლებთან შედარებით სიმალეში ჩამორჩენას ძალიან განიცდიან, თუმცა ირკვევა, რომ მათი მშობლებიც შესაბამის ასაკში ზრდაში ჩამორჩებოდნენ თანატოლებს, მაგრამ მოგვიანებით ტანი სწრაფად აიყარეს. თუმცა ამის გათვალისწინებთაც კი, არ გამოირიცხება ბავშვის პათოლოგიური მდგომარეობა და დინამიკაში დაკვირვებას საჭიროებს.

„გავრცელებული ინფორმაცია სიმართლეს არ შეესაბამება“

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო გამოეხმაურა მედიაში გავრცელებულ ინფორმაციას რუსულ-ქართული უნივერსიტეტის შესახებ გახსნასთან დაკავშირებით და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ის სიმართლეს არ შეესაბამება.

„მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესიდან გამომდინარე, ვაცხადებთ, რომ ინფორმაცია, თითქოს საქართველოში რუსეთის დაფინანსებით იხსნება რუსულ-ქართული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, სიმართლეს არ შეესაბამება.“

გაცნობებთ, რომ რუსულ-ქართული სასწავლებლის გახსნის მოთხოვნით სსიპ „განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში“ განცხადება არ შემოსულა.

როგორც მოგეხსენებათ, „განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის“ მიერ ავტორიზაციის მინიჭების გარეშე არც ერთ სასწავლებელს არ აქვს საქართველოში საგანმანათლებლო საქმიანობის წარმოების უფლება. საგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსის მოპოვებისთვის დაწესებულებამ უნდა გაიაროს ავტორიზაცია, რომლის მიზანია სახელმწიფოს მიერ აღიარებული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის გასაცემად შესაბამისი საქმიანობის განხორციელებისათვის აუცილებელი სტანდარტების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა. ავტორიზაციის გავლა სავალდებულოა როგორც საჯარო, ასევე კერძო სუბიექტისთვის.

სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებთ, რომ მსგავსი სასწავლებლის გახსნასთან დაკავშირებით საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემაში არანაირი პროცედურა არ მიმდინარეობს. გავრცელებული ინფორმაცია აღნიშნულთან დაკავშირებით არის დეზინფორმაცია, რომელიც ემსახურება საზოგადოების შეცდომაში შეყვანას, განათლების სისტემისა და ხელისუფლების მიზანმიმართულ დისკრედიტაციას“, - ნათქვამია სამინისტროს განცხადებაში.

ამირან ბურიძემ

ზრდის გენეტიკური პროგრამა სისრულეში მოპყავს ენდოკრინულ სისტემას და ამ პროცესში თითქმის ყველა ჰორმონი (ჰიპოფიზის, ფარისებრი ჯირკვლის, თირკმელზედა ჯირკვლის, სასქესო ჰორმონები, ინსულინი, კალციუმის მარეგულირებელი პარათჰორმონი, D ვიტამინი) მონაწილეობს. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ზრდის ჰორმონს - სომატოტროპინს, რომელსაც ჰიპოფიზი გამოიმუშავებს. ენდოკრინული მიზეზით გამოწვეული ტანდაბობა 3-4%-ს შეადგენს. ზრდაში ყველაზე აშკარა ჩამორჩენის იწვევს სომატოტროპინის თანდაყოლილი უკმარისობა. ასეთი ბავშვები ნორმალური წონისა და სიგრძის იბადებიან, ზრდის შეფერხება 2-3 წლისთვის იწყება, თუმცა მანამდე შეიძლება გამოვლინდეს მეტაბოლური დარღვევები, მაგ. გლუკოზის დონის დაქვეითება, რაც უდიდეს გავლენას ახდენს სწორ განვითარებაზე.

სომატოტროპინის სეკრეციაზე გენეტიკასთან ერთად პასუხისმგებელია: კვება, ფიზიკური დატვირთვა და ძილი. სისხლში გლუკოზის მაღალი დონე თრუხანავს ზრდის ჰორმონის გამოყოფას, ხოლო გლუკოზის დონის დაქვეითება, პირიქით, ასტიმულირებს მის სეკრეციას. ეს არ ნიშნავს, რომ ბავშვი უნდა შიმშილობდეს, სრულფასოვანი კვება ნებისმიერ ასაკში აუცილებელია ფიზიკური განვითარებისთვის. დაბალანსებული რაციონი გულისხმობს ხილს, ბოსტნეულს, ცილებით მდიდარ საკვებს (ხორცი, თევზი) და რძის ნაწარმს. ზომიერი ფიზიკური აქტივობა ხელს უწყობს ზრდის ჰორმონის წარმოქმნას და ძვალსასხროვანი სისტემის სწორ განვითარებას. ასევე, სომა-

ტოტროპული ჰორმონის წარმოქმნა ჩაძინებიდან 1-2 საათში, ღრმა ძილის ფაზაში იმატებს.

ზრდის დარღვევა შეიძლება გამოიწვიოს თანდაყოლილ მიზეზებში: საშვილოსნოშია განვითარების შეფერხებამ, ძვლოვანი სისტემის დაავადებებმა, ქრომოსომულმა ანომალიებმა. საშვილოსნოშია განვითარების შეფერხება შესაძლოა საფუძვლად ედოს ინფექცია, თამბაქოს, ალკოჰოლის, ნარკოტიკების მოხმარება. ქრომოსომული ცვლილებებიდან ტანდაბობას გავლენაში ყველაზე ხშირად ტერნორის სინდრომი იწვევს. ამ დროს გავლენას ერთი სასქესო ქრომოსომა ან მისი ნაწილი აკლიათ, სიმალესთან ერთად ფერხდება პირველადი და მეორეული სასქესო ნიშნების განვითარებაც, კისრის ვუვრით ზედაპირზე კი სიმეტრიული ფრთისებრი ნაოჭი შეინიშნება. ზრდის პროცესს ხელს უშლის ასევე სასუნთქი, გულ-სისხლძარღვთა, საჭმლის მომწელებელი, თირკმლის ქრონიკული დაავადებები. სწორი მკურნალობის ფონზე შესაძლოა სიმალეში დაწევის ფენომენიც მივიღოთ.

არსებობს ასევე ე.წ. ფსიქოემოციური ტანდაბობაც, რომელსაც ბავშვებში ხანგრძლივი ფსიქოემოციური სტრესი იწვევს და სიმალის მატებისა და სქესობრივი განვითარების შეფერხებით ვლინდება. ზრდის ჰორმონის დეფიციტი ამ დროს ლაბორატორიულად დასტურდება. გარემოს შეცვლის შემდეგ მდგომარეობაც იცვლება, ჰორმონის დონე იმატებს. სითბოთი და სიყვარულით სავსე ოჯახი ნორმალური ზრდა-განვითარების ერთ-ერთი ხელშეწყობი ფაქტორია.

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარიანა მითაიშვილი</p>	<p>გამომგვენი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომგვენი - შპს</p> <p>«ბანკიტი აპარა და ალპარია»</p> <p>კომპიუტერული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინტი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაღდათაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლავის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>ინფო და დაკავშირება</p> <p>გაზეთი აპარის ქომა. ცენტრი</p> <p>დასაბავსებელი ხელმოწერა 24/07/23, 22 წ. სთ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გამუკა პერიკი</p>
--	--	--	---	--	---

მე-15 საერთაშორისო ფესტივალ „ღამის სერენადები“

მაღე, 22 აგვისტოდან 24 სექტემბრის ჩათვლით, რიგით მე-15 საერთაშორისო ფესტივალ „ღამის სერენადები“ გაიმართება, რომლის ნაწილი წლების განმავლობაში ჩვენი ქალაქიცაა. ფესტივალის ფარგლებში ექვსი კონცერტი ბორჯომში, ბათუმსა და თბილისში ჩატარდება

როგორც ყოველთვის, წლებგანდელ ფესტივალშიც მონაწილეობენ მსოფლიოში აღიარებული ქართველი და უცხოელი ვარსკვლავები, ასევე, ნიჭიერი ახალგაზრდა მუსიკოსები.

„ღამის სერენადები“ ბორჯომის სასტუმრო „ბორჯომი ლიკანი“ გალა კონცერტით გაიხსნება, რომელშიც მსმენელის წინაშე მსოფლიოში აღიარებული ისეთი მუსიკოსები წარსდგებიან, როგორებიც არიან საბინე გროფმაიერი (კლარნეტი, გერმანია), ელიოკა ვუნში (სოპრანო, გერმანია), გიორგი ონიანი (ტენორი, საქართველო), რიკარდო მარინელო (ტენორი, იტალია), ასევე ახალგაზრდა ქართველი შემსრულებლები: გიორგი იოკაშვილი (კლარნეტი, საქართველო), მარიამ კიკელიძე (მეცოსოპრანო, საქართველო), აგრეთვე ანსამბლი „ბორჯომი“ (ხელმძღვანელი - გიორგი ბუგაიანიშვილი).

სოლისტებს თანხლებას გაუწევს ფესტივალის საბაზო ორკესტრი „საქართველოს ვირტუოზები“, ორკესტრის კონცერტმასტერი - პირველი ვიოლინო ლელა მჭედლოძე. შესრულებულ საოპერო არიები ვერდის, პუჩინის, მოცარტის ოპერებიდან, ნეპოლური სიმღერები, ინსტრუმენტული მუსიკის საყოველთაოდ აღიარებული შედეგები: ბახის ბადინერი, ბრამსის უნგრული ცეკვა, შოსტაკოვიჩის ვალსი, პიაცოლას ობლივიონი, ასევე აუღერდება ქართული მუსიკა - „ასე ჩონგური“ და „კუჩხბინიერი“ ოთარ თაქაქიშვილის ვოკალური ციკლიდან „მეგრული სიმღერები“.

ჩვენს ქალაქში „ღამის სერენადები“ კონცერტები 24 და 25 აგვისტოს ილია ჭავჭავაძის სახელობის პროფესიულ სახელმწიფო დრამატულ თეატრში გაიმართება: 24 აგვისტოს მოვუსმენთ ელიოკა ვუნშის (სოპრანო, გერმანია) და რიკარდო მარინელოს (ტენორი, იტალია).

ისინი შეასრულებენ ცნობილ საოპერო არიებს, ღუეტებსა და ანსამბლებს, ნეპოლურ სიმღერებს, ხოლო საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატი კორეელი მევიოლინე ვიონ პარკი შეასრულებს ედვარდ გრიგის

მესამე სავიოლინო სონატას ქართველ პიანისტთან თამარ ლიჩელთან ერთად.

25 აგვისტოს საღამოზე აუღერდება ინგლისელ კომპოზიტორ რაღფ ვიან უილიამსის „The Lark Ascending“ (ტორიოლას აფრენა), რომელსაც ჰეიონ პარკი თამარ ლიჩელთან ერთად შეასრულებს, ასევე, „საქართველოს ვირტუოზების“ თანხლებით ჰეიონ პარკი შეასრულებს ბეთჰოვენის სავიოლინო კონცერტს.

ფესტივალის შემდეგი სამი კონცერტი გაიმართება სექტემბერში, თბილისის კონსერვატორიის დიდ დარბაზში.

კონცერტების პარალელურად, ფესტივალის ფარგლებში, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა შემეცნებით-საგანმანათლებლო პროგრამას - მოსწავლე ახალგაზრდებისთვის, მათ შორის უშუალოდ პირებისთვის გაიმართება დარგობრივი მასტერკლასები, ვორკშოპები და ლექციები.

„ღამის სერენადები“ ყველაზე ხანგრძლივი ისტორიის მქონე საერთაშორისო ფესტივალია საქართველოში, რომელიც არსებობს 41 წელს ითვის. ფესტივალის შექმნის იდეა ეკუთვნის ლიანა ისაკაძეს - ქართველ მევიოლინესა და დირიჟორს, საქართველოს სახალხო არტისტს, რომელიც საუკუნის უდიდესი მუსიკოსების რიცხვს მიეკუთვნება. იგი კემბრიჯის ბიბლიოგრაფიული ცენტრის

მიერ შექმნილია XX საუკუნის 2000 გამოჩენილ მუსიკოსთა ენციკლოპედიაში (ინგლისი, 2002 წელი).

ჯერ კიდევ 1982 წელს, ლიანა ისაკაძემ, საქართველოს უმშვენიერეს მხარეში - აფხაზეთში დააარსა საერთაშორისო ფესტივალ „ღამის სერენადები“, რომელიც ზაფხულობით ბიჭვინთაში იმართებოდა და უდიდესი პოპულარობით სარგებლობდა. სამწუხაროდ, ჩვენს ქვეყანაში განვითარებული ტრაგიკული მოვლენების გამო, 1991 წელს ფესტი-

ვალმა არსებობა შეწყვიტა, 2002-2009 წლებში ფესტივალის ტარდებოდა ბორჯომში „ხელოვნების ზემის“ სახელით, 2009 წლიდან კი შესაძლებელი გახდა „ღამის სერენადების“ აღდგენა და ფესტივალმა შავიზღვისპირეთის ულამაზეს ქალაქ ბათუმში გადმოინაცვლა.

2018 წლიდან ფესტივალის სამხატვრო ხელმძღვანელია გიორგი ისაკაძე - მუსიკოსი და პედაგოგი, ინგოლშტატისა და მიუნხენის მუსიკისა და ცეკვის აკადემიის და სკოლის დამფუძნებელი და დირექტორი, ლიანა ისაკაძის ძმისშვილი.

ფესტივალის არსებობის განმავლობაში არაერთ მსოფლიო დონის მუსიკოსს მასპინძლობდა, მათ შორის აღფრედ შნიტკეს, კურტ მაზურს, გიღონ კრემერს და მრავალ სხვას.

ფესტივალის მხარდამჭერები არიან: საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო, ქალაქების ბათუმის, თბილისის და ბორჯომის მერიები, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, იტალიისა და გერმანიის საელჩოები საქართველოში.

ფესტივალის პარტნიორებია ეროვნული სიმფონიური ორკესტრი, ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი.

ფესტივალის ორგანიზატორი კომპანია - „არტ ალიანსი“, დირექტორი - ნინა ცაგარელი, ორკესტრის კონცერტმასტერი, პირველი ვიოლინო - ლელა მჭედლოძე.

მარი მიდასპლი

XV საერთაშორისო ფესტივალ
XV INTERNATIONAL FESTIVAL

ღამის სერენადები
NIGHT SERENADES

ART
არტ ალიანსი

ფესტივალის დაფუძნებელი
ლიანა ისაკაძე
FOUNDER OF THE FESTIVAL
LIANA ISSAKADZE

სამხატვრო ხელმძღვანელი
გიორგი ისაკაძე
ARTISTIC DIRECTOR
GIORGI ISSAKADZE

ბაბარბა ვანისი

მარინა მარინა

საბინე გროფმაიერი

ელიოკა ვუნში

ინგოლშტატი

კაითერ პარკი

თამარ ლიჩელი

ლაურა მატალოძე

გიორგი თხაგაძე

ანთონი

მარიამ მარიაშვილი

გიორგი თხაგაძე

სასუპრო ბორჯომი ლიკანი
22 აგვისტო 19:00

ბათუმის ილია ჭავჭავაძის
სახ. პროფესიული სახელმწიფო
დრამატული თეატრი

24.25 აგვისტო

თბილისის 3. სარაჭიშვილის სახ. სახელმწიფო
კონსერვატორიის დიდი დარბაზი

22.23.24 სექტემბერი 20:00

ფესტივალის საბაზო ორკესტრი
„საქართველოს ვირტუოზები“
ეროვნული სიმფონიური
ორკესტრი

TKT.GE